

nu synes at være betydelig mere usikker, end den kunde tænkes at være tidligere.

Omslaget i den engelske Politik har medført, at denne Nedrustningskonference ikke har saa overvættede megen Udsigt til at komme til at træde sammen i Juni 1925. Dette Forhold antager jeg, vi alle er enige om at beklage. Det er en naturlig Følge af, at England under dets Deltagelse i Folkeforbundsforhandlingerne har fulgt det Princip at lade den engelske Delegation være Udtryk for den i Øjeblikket siddende Regering i Stedet for at give den en saadan Sammensætning, at den var Udtryk for alle Retninger i England, og derigennem i højere Grad, end det kunde ske nu, sikre Kontinuiteten i Englands Folkeforbundspolitik. Det er givet, at der er i Genèveprotokollen Ting, som volder de Kræfter i England, der nu har Ledelsen, megen Bekymring. De er saaledes uvillig stemt overfor den uforbeholdne Antagelse af den fredelige Afgørelse, som Protokollen indeholder. Fra engelsk Side har man længe betragtet dette som et stærkere Indgreb i Englands Suverænitetsret, end Landet var villigt til at være med til. Derfor er det troligt, at man fra engelsk Side som Betingelse for i øvrigt at gaa ind paa Aftalerne vil forlange en vis Lempelse paa dette Punkt.

Jeg vil her gerne sige til det ærede Medlem Hr. Piirschel, der meget omtalte Betydningen af hele dette Retssystems Udvikling og Anvendelse, at vi er vistnok i Hovedsagen enige om Værdien deraf; i hvert Fald om Ønskeligheden af den stærkest mulige Udvikling deraf er vi jo fuldkommen enige, men paa den anden Side har jeg ikke nogen Tilbøjelighed til at nære nogen overdreven Tro paa, at saadan retslig Afgørelse giver den fulde Sikkerhed, saa længe Verden er udstyret som i dette Øjeblik. Det ærede Medlem søgte — og det er jo ret naturligt for hans Vedkommende — Garantien for Gennemførelsen af saadanne fredelige Afgørelser i Skabelsen af en ny Retshaandhævelse, en Art international Politi, der kunde staa bagved Domstolene. Jeg kan give det ærede Medlem Ret deri, men Betingelsen for, at et saadant internationalt Politi overhovedet kan skabes med virkelig Magt og Styrke, hvad enten det tager Former, der svarer til dem, vi nu har i Folkeforbundet, eller andre, er jo dette, at Verden først affører sig sin Krigsrustning. Saa længe vi har de store Krigsmaskiner, er det fuldkomment fysisk umuligt at skabe nogen Art af international Retshaandhævelse, som er

sikker paa at holde netop i de allerstørste Konflikter, hvor de toneangivende Magter, maaske opstillet i forskelligartede Alliancer, tørner imod hinanden. Den fuldkomne Sikkerhed, det giver jeg det ærede Medlem Ret i, kan ikke skabes gennem et Voldgiftssystem.

Men det, jeg kom fra, var, at et saadant Systems Skærpelse har vel gjort Vanskelighederne for Englands Vedkommende større. Desuden er for den nuværende Regering i England Vanskelighederne styrket med Hensyn til de militære Sanktioner, fordi Ordførerne for Bestemmelserne derom lagde Vægt paa at forme deres Ord saaledes, at de ligesom lagde det stærkest mulige moralske Tryk paa de stærke Magter, paa et Land som England navnlig, i Henseende til altid at være til Raadighed for Forbundets Retshaandhævelse. Overfor dette er der i England meget stærke Bekymringer, og derfor er det vel troligt, at der vil fremkomme store Vanskeligheder for en snarlig Gennemførelse af de nu trufne Aftaler, og at disse vil blive ændret, før de endeligt træder ud i Livet. Noget sikkert kan jo ikke siges derom; mange Kræfter i den store Politik vil her kunne gøre sig gældende, men det er klart, at Udsigten er noget ringere nu, end den var forud for de engelske Valg.

Men hvis nu selve Nedrustningskonferencen kommer — og den nuværende engelske Folkeforbundsminister stiller jo i Udsigt, at selv om det varer et Aar eller to, vil den komme —, hvis den nu kommer, kan man saa vente, at dens Resultat vil blive en hurtig, omfattende Afrustning? Jeg har paa intet Tidspunkt næret nogen Illusion i saa Henseende. Det ærede Medlem Hr. Brorsen oplæste i Gaar en Udtalelse af den danske Delegations Formand, Kammerherre Zahle, fra Mødet i Genève. Denne Udtalelse er mig saa vist ikke fremmed; det er en Udtalelse, som var den samlede danske Delegations Udtalelse, og i hvilken jeg er fuldkommen enig. Den fastslog det Synspunkt, at vi ikke nærede overdrevne Forestillinger om, at man vilde komme til en hurtig og samlet Nedrustning, men at man maatte haabe, at Nedrustningskonferencen kunde opstille Planen for en Nedrustning, som gradvis kunde finde Sted, saaledes at man i Løbet af en Aarrække naaede til den virkelige Afrustning. Jeg anser det ogsaa for en fuldstændig Vildfarelse, hvis man tror, at der ved en Nedrustningskonference kan blive tilvejebragt det, som man kalder — det ærede Medlem Hr. Brorsen kaldte det i Gaar Direktiver